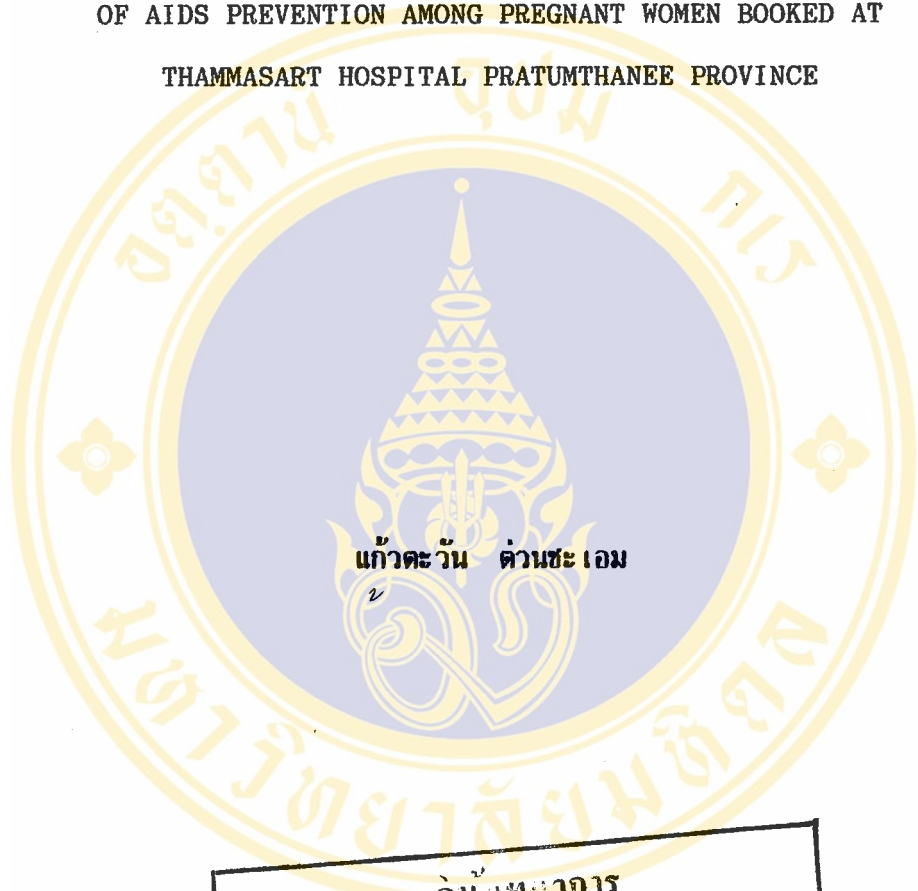

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ กับการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์
ที่มาฝากครรภ์โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดปทุมธานี

THE ASSOCIATION BETWEEN KNOWLEDGE, ATTITUDE AND THE PRACTICES
OF AIDS PREVENTION AMONG PREGNANT WOMEN BOOKED AT
THAMMASART HOSPITAL PRATUMTHANEE PROVINCE

แก้วตะวัน คำนวณ เอม

ภานันทนาการ
จาก
มหาวิทยาลัยมหิดล ๕๕๕๕๕

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2536

ชื่อวิทยานิพนธ์

ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ เจตคติกับการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกัน
โรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์ที่มาฝากครรภ์โรงพยาบาลธรรมศาสตร์
เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดปทุมธานี

ผู้วิจัย

แก้วตะวัน ต่วนชะเอม

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (การเจริญพันธุ์และวางแผนประชากร)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

สมศักดิ์ สัทศน์วราวุฒิ, พ.บ., ว.ว.(สูติ-นรีเวช)

สมาน ภิรมย์สวัสดิ์, พ.บ.

สวัญ ศรีสรจรรย์, กศ.บ., สค.ม.

วันที่สำเร็จการศึกษา

18 พฤษภาคม พ.ศ. 2536

บทคัดย่อ

ปัจจุบันโรคเอดส์เป็นปัญหาสำคัญของหญิงในวัยเจริญพันธุ์ โดยเฉพาะในกลุ่มหญิงมีครรภ์ เนื่องจากอัตราการติดเชื้อเอดส์ในกลุ่มนี้มีแนวโน้มที่จะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ผู้หญิงสามารถป้องกันตนเองจากการติดเชื้อเอดส์ และหลีกเลี่ยงการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์ได้ หากหญิงมีครรภ์มีความรู้เกี่ยวกับการติดต่อและแพร่ระบาดของเชื้อเอดส์ วิธีป้องกันการติดเชื้อเอดส์ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย ความรู้ดังกล่าวจะทำให้หญิงมีครรภ์สามารถตัดสินใจเลือกปฏิบัติพฤติกรรมที่หลีกเลี่ยงการติดเชื้อเอดส์ หรือมีการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการติดเชื้อเอดส์ที่ถูกต้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติกับการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์ รวมทั้งศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์ และปัจจัยที่ร่วมกันสามารถทำนายการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์ เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ในการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติตัวที่ไม่ถูกต้อง และเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ต่อไป โดยศึกษาในกลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน ซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ที่มาฝากครรภ์ครั้งแรกที่โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดปทุมธานี ระหว่างวันที่ 1 พฤศจิกายน 2535 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2536 การเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา และสถิติเชิงวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ใช้ไค-สแควร์ และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์ ของหญิงมีครรภ์โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ความรู้เรื่องโรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์อยู่ในระดับดีร้อยละ 40.0 ในระดับปานกลางร้อยละ 39.4 ในระดับไม่ดีย้อยละ 20.6

เจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์ อยู่ในระดับดีร้อยละ 40.6 ในระดับปานกลางร้อยละ 33.4 ในระดับไม่ดีร้อยละ 20.6

การปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์ มีการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์ที่ถูกต้องร้อยละ 41.1 การปฏิบัติตัวไม่ถูกต้องร้อยละ 58.9

2. ความรู้เรื่องโรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

เจตคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์ พบว่าระดับการศึกษา รายได้ครอบครัวต่อเดือน ประสบการณ์การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 0.05 0.05 และ 0.05 ตามลำดับ

4. ปัจจัยที่เป็นตัวทำนายการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพบว่า การศึกษา ประสบการณ์การเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ความรู้เรื่องโรคเอดส์ รวมกันสามารถทำนายการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์ของหญิงมีครรภ์ได้ร้อยละ 12 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.34 (P-Value < .001)

จากการวิจัยครั้งนี้ ควรจะได้นำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการส่งเสริมให้หญิงมีครรภ์มีการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์ได้ถูกต้อง โดยการจัดบริการให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์แก่หญิงมีครรภ์ที่มารับบริการที่คลินิก ตลอดจนจัดทำโครงการสุขภาพเกี่ยวกับโรคเอดส์เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สร้างเจตคติที่ดีต่อโรคเอดส์โดยการกระทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้หญิงมีครรภ์ ตลอดจนครอบครัวมีการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคเอดส์ได้ถูกต้อง

Thesis Title **The Association between Knowledge, Attitude and the Practices of AIDS Prevention among Pregnant Women Booked at Thammasart Hospital, Patumthanee Province**

Name **Kaewtawan Tuancha-em**

Degree **Master of Science (Human Reproduction and population Planning)**

Thesis Supervisory Committee

Somsak Suthutvoravut, M.D., Thai Board ob-Gyn.
 Samarn Piromsawad, M.D.
 Suwat Srisorrachats, B.Ed., MA.

Date of Graduation **18 May B.E. 2536 (1993)**

ABSTRACT

At present, Acquired Immune Deficiency Syndrome is one of the important problems especially in pregnant women group. Women of reproductive age avoid HIV infection by refrain from risk behavior only if they have knowledge about modes of AIDS transmission, AIDS prevention and safe sex practices. The purpose of this study was to investigate the association between knowledge, Attitude about AIDS and practices of AIDS prevention and to examine the predictive ability of various factors on the practices of AIDS prevention among pregnant women who came to antenatal care clinic at Thammasart Hospital. The sample were 350 pregnant women who came to antenatal care clinic for the first time at Thammasart Hospital Patumthanee province during November 1, 1992 - January 31, 1993. The data was collected by using structured questionnaire and was analyzed by percentage, mean, standard deviation, chi-square and stepwise multiple regression.

The results were as follows:

1. Knowledge attitude and AIDS prevention practices among

pregnant women.

Forty percent of pregnant women had high score on knowledge about AIDS, while 39.4% had fair scores and 20.6% had low scores.

Forty point six percent of pregnant women had high scores on good attitude towards AIDS, while 33.1% had fair scores and 26.3% had low scores.

Forty one point one percent of pregnant women had right AIDS prevention practices, but 58.9% had wrong practices.

2. There was statistical significance between the knowledges and AIDS prevention practices of the pregnant women at the level of .001.

There was statistical significance between the attitude and AIDS prevention practices of the pregnant women at the level .001.

3. Factors associated with AIDS prevention practices.

Factors which had statistically significant association with AIDS prevention practices were educational level, occupation, family income and experience of contact sexually transmitted diseases at the level of .001, .05, .05, .05 respectively.

4. Prediction of AIDS prevention practices.

By multiple regression technique, 12% of variability of AIDS prevention practices, can be explained by an equation contained the following factors : level of education, experience of contact sexually transmitted diseases and level of knowledge on AIDS. The multiple correlation coefficient (R) was 0.34 (P-value < 0.001)

Result of this study showed that knowledge, attitude and AIDS prevention practices among pregnant women at Thammasart Hospital were unsatisfactory. Promotion of AIDS prevention practices among pregnant women could be done by provide information at antenatal care clinic including education program on AIDS in order to promote appropriate knowledge and attitude. These information will help protect these women and their families form AIDS.